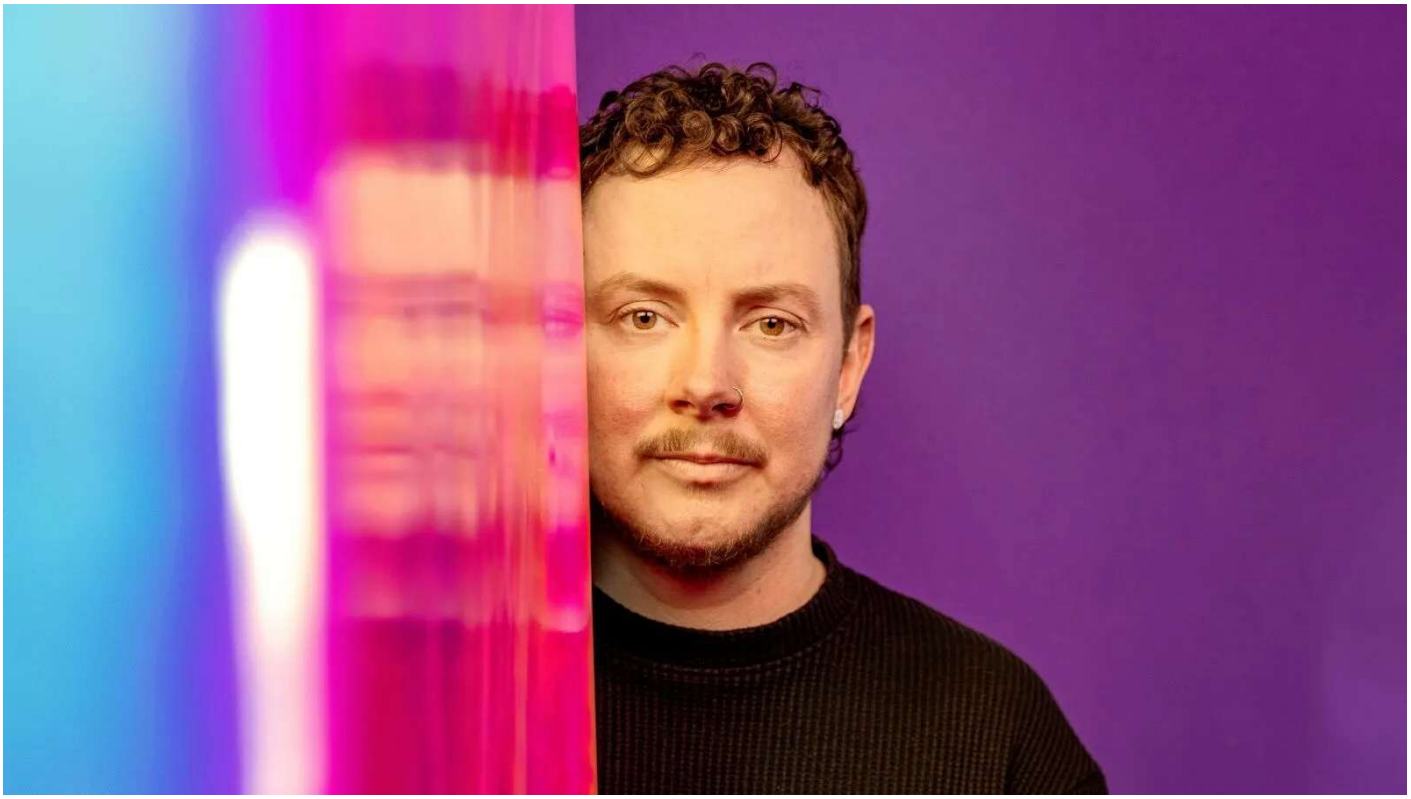
Supersoaker: Bog om kønsskifteoperation giver åndenød

Lasse Dyrholm Jensens 'Supersoaker' handler om et jeg, der til at begynde med er kvinde, men vælger at blive mand via en kønsskifteoperation. Foto: Sara Galbiati

THORE BJØRNVIG

24.08.2025

BØGER // ANMELDELSE – Lasse Dyrholm Jensens klaustrofobiske og kropsnære debut, *Supersoaker*, kredser om kønsskifteoperationens brutalitet. Da det danske sundhedsvæsen ikke uden videre vil understøtte forvandlingen, må jeget låne 300.000 kroner af sine forældre og tage til Serbien og få foretaget operationen der. Bogen giver indblik i transpoesiens smertefulde univers, men efterlader læseren åndeløs af rædsel snarere end beriget af poesiens dybde.

Supersoaker

Forfatter: Lasse Dyrholm Jensen
Forlag: Gyldendal
Udkom d. 14. august 2025.

Sjældent har jeg læst så trist en digtsamling som *Supersoaker*. Samlingen er "transpoesi" og handler om et jeg, der til at begynde med er kvinde, men vælger at

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF

blive mand via en kønsskifteoperation. Denne transformation beskrives så detaljeret, at i det mindste denne læser måtte opføre sig, som han gør, når han ser lidt for uhyggelige tv-serier: Flere gange se væk eller lukke øjnene – så rædselsvækkende er beskrivelserne.

Bogen har få eksplicitte metaforer og holder sig stramt til kropsnære beskrivelser af forholdene omkring, hvad det vil sige at være en kvinde, få udopereret sit underliv og i stedet få påopereret en penis, der fremstilles ud af en til formålet fjernet rygmuskel. Som der står i et af digtene, og gengivet som bagsidetekst: “af ryg er du kommet / til pik skal du blive”.

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF

LASSE
DYRHOLM
JENSEN

SUPERSOAKURET

DIGTE

Explore our developer-friendly HTML to PDF API
Printed using PDFCrowd
HTML to PDF

Ordene spiller på den danske folkekirkes begravelsesritual: "Af jord er du kommet. Til jord skal du blive. Af jorden skal du igen opstå." Det er svært at se, hvad det er for en mening, der skal trækkes over fra begravelsesordene, hvor pointen er, at det man kommer fra, bliver man til igen – og skal genopstå af. Som ordene står nu, runger de af effekt uden dybde.

Det lyriske jeg, sådan forklarer åbningsdigtet, ser som barn et stjerneskud og ønsker sig en "supersoaker", dvs. en potent vandpistol, der kan suge store mængder vand op, og skyde det langt ud – men også at blive en dreng. Dét er digtsamlingens bærende billede: Den potente vandpistol = pikken. At få en pik, blive en mand i stedet for en kvinde.

Således indsættes som grundlag for bogen, at "mand" og "kvinde" findes som uantastelige kategorier og at jeget af biologien er blevet tildelt den forkerte rolle "kvinde". Og derfor må transformationen ske: Ved kirurgiens hjælp at gå fra kvinde til mand. Og denne bevægelse er ikke for børn. Læseren hives gennem det ene rædselstableau efter det andet.

Da det danske sundhedsvæsen ikke uden videre vil understøtte forvandlingen, må jeget låne 300.000 kroner af sine forældre og tage til Serbien og få foretaget operationen der.

'Supersoaker' skaber et sprogligt klaustrofobisk rum

Sprogligt er digtsamlingen lydefri: Alle sætninger fortættes fermt omkring det rent fysiske med få afstikkere til følelser og refleksion. Som læser trækkes man gennem det ene perspektivløse ubehag efter det andet. Der gives ingen dybere forklaring på, hvorfor jeget ønsker at være mand frem for kvinde. Ordene er, på overfladen, renset for psykologi.

Sat på spidsen er det, hvad bogen er: Ren overflade. Positivt tolket et udtryk for en "show it, don't tell it"-poetik. Men samtidigt skaber det et sprogligt rum så klaustrofobisk, at det giver åndenød. Der er ganske få udsigter, mest til mellemmenneskelige relationer, og bogen trækker sig sammen om det nedslidte jeg og dets rejse mod et andet køn.

Men der er ingen regler, der siger, at digte nødvendigvis skal være udvidende, befriende, eller pege på det skønne. Det kan også høre poesien til, at ville vise det hårrejsende og grimme frem, at skrabe knoglen med sproget, så den velnærede poesilæser får brækfornemmelser. Og der kan være noget udvidende i det grænseoverskridende, voldsomme og rystende.

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF

Supersoaker er godt skrevet, og måske vil det være en kærkommen og befriende bog for mennesker, der kan identificere sig med digterens ønsker og problemer. Men bogen som litterært værk er blottet for perspektiver, mener Thore Bjørnvig. Foto: Sara Galbiati

I bogens pressemeddelelse skriver Lasse Dyrholm Jensen, at læserne forhåbentlig "som minimum [kan] få indblik i noget, de ikke vidste fandtes."

Supersoaker får mig nok ud over mit dagligdags synsfelt ved at give mig indblik i den minoritet af danskere, der føler sig så forkerte i deres krop, at de ønsker at få ændret deres køn. Og med det synes jeg bogen lykkes: Jeg er blevet klogere på, hvad nogle transkønnede ønsker, og hvad de kan risikere at skulle gå igennem for at opnå det.

Men når jeg prøver, via bogen, at leve mig ind i den eksistentielle position, som tilhører det lyriske jeg, når jeg ren forfærdelighed: Der er intet, som tilsiger mig, at nogen lykke nåes, når så endelig kønnet skiftes. Kvinden står tilbage med en pik, der skal pumpes kunstigt op med saltvand, den føler nærmest intet, og risikerer at gå i stykker ved samleje. Det er ikke en løsning, som jeg ville ønske for selv min værste fjende, og jeg forstår, at fryden over den er til at overse.

Til sidst i bogen synes ligefrem glimt af fortrydelse, da jeget tænker på de æg, han engang fik frosset ned som kvinde:

"jeg kunne godt få børn dengang / men det fik jeg ikke og det får jeg aldrig".

Der antydes en længsel efter det tabte: "fryser de / er de ok / er de stadig mine børn /.../ jeg vil hente jer / varme jeg op til 37 grader / prioritere jer elske jer passe på jer". Og en ko, fra hvis patter fire tyrekalve suger mælk, ser på jeget og siger: "du har glemt hvem du er / og derfor glemt mig".

På godt og ondt står det i tidens tegn at give litterær stemme til minoriteter. Godt fordi det er et korrektiv til tidligere tiders ringeagt og undertrykkelse. Ondt fordi minoritetens lidelser ingen litterær værdi har i sig selv – selvom der ind i mellem hos de udgivende forlag og i den læsende offentlighed synes at ske denne kortslutning.

Den selvoptaget lidende, måske ligefrem psykisk syge, tiltrækkes ofte af den lyriske genre; det korte, intense og fragmentariske formidler de indre brud. Men det er en begrænsning af poesiens potentiale, hvis lægejournalen vinder indpas over det, som den lyriske genre også kan: Bringe os ud over os selv, få os til at se det, som *ikke* er os.

Supersoaker er godt skrevet, og måske vil det være en kærkommen og befriende bog for mennesker, der kan identificere sig med digterens ønsker og problemer. Men bogen som litterært værk er blottet for perspektiver, som kunne hæve den over det nok

Explore our developer-friendly HTML to PDF API Printed using PDFCrowd HTML to PDF

så fascinerende, og dog så begrænsede, grundtema: At en rygmuskel kan blive til en pik.

Klik dig videre til mange flere boganmeldelser her.

gyldendal | Lasse Dyrholm Jensen | Thore Bjørnvig

THORE BJØRNVIG

"Thore Bjørnvig er forfatter og har sidst udgivet digtsamlingen "Vindens kartotek" i 2024. Han turnerer for tiden med bl.a foredraget "Alfabetets børn" - om at være skrivende barn af en forfatter.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

MobilePay VISA VISA Electron mastercard maestro

25 kr./md.

Explore our developer-friendly HTML to PDF API | Printed using PDFCrowd | HTML to PDF